№ 270. Sobota 24. Listopada 1855. Rok Gazecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Dar Jej cesarz. Mości Arcyksiężny Zofii.)

Lwów, 20. listopada. Jej Cesarzewiczowska Mość Najdostojniejsza Arcyksiężna Zofia raczyła najłaskawiej przesłać na ręce Jego Excelencyi Pana Namiestnika kwotę 500 złr. m. k. na wsparcie ubogich miasta Lwowa, zostawiając wolne rozrządzenie tą sumą Jego Exc. Panu Namiestnikowi. Stosownie do dobroczynnego celu wspaniałomyślnej dawczyni przeznaczono część powyższej sumy, mianowicie 100 złr. m. k. na rozdanie między kilku tego wsparcia godnych ubogich mieszkańców Lwowa, 100 złr. dano do zakładu trudniącego się rozdzielaniem pożywnej zupy między ubogich, taką samą kwotę oddano lwowskiemu towarzystwu taniej żywności, a nakoniec dano 100 złr. zakładowi ochrony małych dzieci i 100 złr. na zakład wychowawczy pod opieką Dam Dobroczynności, których zadaniem jest przyjmować osierociałe dziewczęta, dawać im utrzymanie i czuwać nad ich wykształceniem w potrzebnych dalszego utrzymania robotach ręcznych, który to zakład obecnie utrzymuje 41 sierot.

Kraków, 12. listopada. W administracyjnym okręgu Krakowa w Galicyi i w Wielkiem księstwie Krakowskiem zweryfikowały c. k. powiatowe komisye uwolnienia od ciężarów gruntowych po koniec października 1855 — 6562 meldunków z 206.295 pozycyami meldunkowemi.

Zupełnie załatwiono 2138 meldunków względem mających się wynagrodzić z funduszu krajowego należytości co do 2057 gmin i przysiołków; w tych gminach uwolniono od ciężarów 84.132 obowiązanych z kapitałem indemnizacyjnym 15,036.244 złr. $7^4/_8$ kr., i wydano przytem 2047 wyroków dla gmin.

Tytułem wynagrodzenia za niesłusznie pełnione powinności poddańcze wykazano 4275 złr. $13^7/_8$ kr., tytułem zaległości po dzień 15. maja 1848 — 11.413 złr. $55^1/_8$ kr., a za czas od 16. maja po koniec października 1848 — 344.364 złr. $59^5/_8$ kr.

Następnie załatwiły te c. k. komisye powiatowe w tym samym czasie 1471 meldunków względem powinności zniesionych za słusznem wynagrodzeniem i relucyą ze strony obowiązanych co do 1028 gmin i przysiołków, i uwolniły od ciężarów w tych gminach 15.335 obowiązanych z indemnizacyjnym kapitałem 1,184.506 złr. $37^4/_8$ kr.

Tytułem dziesięcin wykazano 108 027 złr. 11 kr. i wydano przytem 15.335 wyroków indywidualnych i dla gmin 4227 wykazów specyalnych i 1047 wykazów głównych.

Z kapitału, który c. k. powiatowe komisye uwolnienia od ciężarów gruntowych przyznały uprawnionym w pierwszej instancyi w kwocie 16.220.750 złr. 45 kr. przypada za miesiąc październik 1855 — 1,182.569 złr. $2^4/_8$ kr.

C. k. ministeryalna komisya uwolnienia od ciężarów gruntowych przyzwoliła uprawnionym po koniec października 1855

a) z zastrzeżeniem przyznania sądowego w zaliczkach kapitałowych 3,828.000 złr.

b) w zaliczkach rent w obligacyach 3,667.930 złr., a stanowczo przyznała w drugiej instancyi,

c) w kapitałach uwolnienia od ciężarów i relucyi 13,856.152 złr. $12^4/_8$ kr., następnie w restancyach po koniec maja 1848 — 9698 złr. $13^7/_8$ kr., a od 16. maja po koniec października 1848 — 296.788 złr. $44^1/_8$ kr., nakoniec w restancyach dziesięciny 78.103 złr. $57^5/_8$ kr.

Z przyznanego kapitału uwolnienia od ciężarów przypada na miesiąc październik 1855 — 1,169.274 złr. $32^2/_4$ kr.

Odnośne wyroki prawomocne, mianowicie 1722 względem powinności poddańczych tyczące się 1767 gmin i przysiołków i 68.949 obowiązanych, następnie 10.763 wyroków względem zniesionych za słusznem wynagrodzeniem i relucyą powinności, tyczące się 834 gmin i przysiołków i 10.763 obowiązanych, przesłano częścią sądom do pertraktacyi, częścią wezwano polityczną władzę krajową do oznajmienia, komu odnośną indemnizacyę wydać należy.

C. k. dyrekcya funduszu uwolnienia od ciężarów gruntowych zaasygnowała w zaliczkach kapitału i rent dla 1205 uprawnionych, następnie w likwidowanych zaległościach rent dla 408 uprawnionych, a w resztujących kwotach kapitałowych dla 53 uprawnionych po koniec października 1855 — 6,418.065 złr. $51^4/_8$ kr., z tej kwoty wypłaciły funduszowe kasy uwolnienia od ciężarów gruntowych 6,197.310 złr. w 9532 obligacyach, a 18.291 złr. $40^4/_8$ kr. gotówką.

(Poczta wiedeńska: Stan zdrowia Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana. — Urządzenie wystawy ogólnej w Wiedniu. — Stacya nad Suliną. — Powrót baronowy Bees na łono kościoła.)

Wiedeń, 19. listopada. Według ostatnich buletynów ogłoszonych w Tryeście dnia 16. i 17. b. m. postępuje rekonwalescencya Jego Cesarzewiczowskiej Mości Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana bardzo pomyślnie. Dnia 16. o godzinie trzeciej po południu, przeprowadził się Arcyksiążę z miasta na swą willę, sen miał spokojny i czuł się nazajutrz zdrowszym.

— Słychać, że minister handlu p. *Toggenburg* przed kilku dniami poczynił pierwsze kroki do urządzenia wystawy przemysłowej mającej się odbyć w Wiedniu w roku 1859. Pan minister zwołał komitet, który ma przedłożyć projekt względem wyboru placu, gdzie ma stanąć gmach wystawy i jaka ma być budowa i wielkość tego gmachu. Prezydującym komitetu mianowany został radca rządowy *Burg*. Członkami komitetu są pp.: *Dück*, *Hornbostel*, *Klein* i c. k. architekta *Ludwik Förster*. Do udziału w wiedeńskiej wystawie przemysłowej przypuszczone będą tylko płody przemysłu Austryi, niemieckiego związku celnego i państw włoskich będących w celnym związku z Austryą. — Dziennik *Oestr. Ztg.* donosi, że w ujściu Suliny stacyonowany będzie jeden paropływ c. k. marynarki. Uzbrojony paropływ rzeczny „Albrecht" c. k. flotyli dunajskiej, który potąd pełnił służbę w ujściu Suliny, opuści na zimę to stanowisko.

— Gazeta Wiedeńska donosi: Przewielebny konsystorz archidyecezyi ołomunieckiej uwiadomił okólnikiem z dnia 17. października duchowieństwo dyecezalne, że baronowa Bees z domu baronowna Sedlnizka przyszedłszy przez natchnienie miłosierdzia Bożego do uznania swych błędów, przejęta szczerą skruchą, dawszy należyte zadość uczynienie i złożywszy wyznanie wiary, uwolniona została od exkomunikacyi i przyjęta znowu jest na łono św. katolickiego kościoła.

Konkordat.

(Dokończenie.)

Articulus XXXII. Fructus beneficiorum vacantium, in quantum hucusque consuetum fuit, inferentur fundo Religionis, eique Majestas Sua Caesarea proprio motu assignat quoque Episcopatuum et Abbatiarum saecularium per Hungariam et ditiones quondam annexas vacantium reditus, quos Ejusdem in Hungariae regno Praedecessores per longam saeculorum seriem tranquille possederunt. In illis Imperii provinciis, ubi fundus Religionis haud extat, pro quavis Dioecesi instituentur commissiones mixtae, quae juxta formam et regulam, de quibus Sanctitas Sua cum Caesarea Majestate convenient, tam mensae episcopalis quam beneficiorum omnium bona vacationis tempore administrabunt.

Artykuł trzydziesty drugi. Dochody z beneficyów opróżnionych, o ile dotychczas to było zwyczajem, wnoszone będą do funduszu religijnego, do których Jego cesarska Mość z własnej chęci dołącza także dochody z biskupstw i z opactw świeckich w Węgrzech i z ziem niegdyś do nich połączonych w razie ich opróżnienia, które poprzednicy Jego w królestwie Węgierskiem przez długi szereg wieków spokojnie posiadali. W tych prowincyach cesarstwa, gdzie nie istnieje fundusz religijny, w każdej dyecezyi ustanowione będą komisye mieszane, które według formy i ustawy wyniknęj z ugody Jego Świątobliwości z Jego cesarską Mością, zawiadować będą tak dobrami stołu biskupiego jak i wszystkich beneficyów w czasie ich opróżnienia.

Articulus XXXIII. Cum durante praeteritarum vicissitudinum tempore plerisque in locis Austriacae ditionis ecclesiasticae decimae civile lege de medio sublatae fuerint, et attentis peculiaribus circumstantiis fieri non possit, ut earumdem praestatio in toto Imperio restituatur, instante Majestate Sua et intuitu tranquillitatis publicae, quae Religionis vel maximae interest, Sanctitas Sua permittit ac statuit, ut salvo jure exigendi decimas, ubi de facto existit, aliis in locis earumdem decimarum loco seu compensationis titulo ab imperiali Gubernio assignentur dotes seu in bonis fundisque stabilibus, seu super Imperii debito fundatae iisque omnibus et singulis tribuantur, qui jure exigendi decimas potiebantur; itemque Majestas Sua declarat, dotes ipsas habendas omnino esse, prout assignatae fuerint, titulo oneroso et eodem ac decimae, quibus succedunt, jure percipiendas tenedasque esse.

Artykuł trzydziesty trzeci. Gdy w czasie trwania ubiegłych przemian na wielu miejscach państwa austryackiego dziesięciny kościelne świeckiem prawem zniesione zostały, i zważywszy szczególowe okoliczności nie podobną jest rzeczą, by ich oddawanie w całem państwie przywrócone zostało, na wstawienie się Jego Cesarskiej Mości i ze względu na spokojność publiczną, na której religii jak najwięcej zależy, Jego Świątobliwość dozwala i stanowi, by przy utrzymaniu prawa pobierania dziesięcin, gdzie te jeszcze istnieją, w innych miejscach miasto tychże dziesięcin jako tytułem wynagrodzenia wyznaczone zostały od rządu cesarskiego uposażenia, czy to na dobrach i majętnościach nieruchomych, czyli też ubezpieczone na długu państwa, i te ażeby wszem i każdemu z osobna udzielone były, którzy mieli prawo do pobierania dziesięcin. Oraz oświadcza Jego cesarska Mość, iż te uposażenia tak zupełnie będą uważane, jak i wydane zostały jako tytuł obciążający i tem samem prawem jak i dziesięciny, na których miejsce nastają, mają być pobierane i posiadane.

Articulus XXXIV. Cetera ad personas et res ecclesiasticas pertinentia, quorum nulla in his articulis mentio facta est, dirigentur omnia et administrabuntur juxta Ecclesiae doctrinam et ejus vigentem disciplinam a Sancta Sede adprobatam.

Artykuł trzydziesty czwarty. Reszta przedmiotów tyczących się osób i rzeczy kościoła, o których żadna w tych artykułach nie jest uczyniona wzmianka, wszystkie będą sprawowane i zawiadowane według nauki kościoła i istniejącej onegoż a od stolicy świętej przyznanej karności.

Articulus XXXV. Per solemnem hanc Conventionem leges, ordinationes et decreta quovis modo et forma im Imperio Austriaco et singulis, quibus constituitur ditionibus, hactenus lata, in quantum illi adversantur; abrogata habebuntur, ipsaque Conventio ut lex Status deinceps eisdem in ditionibus perpetuo vigebit. Atque idcirco utraque contrahentium pars spondet, se successoresque suos omnia et singula, de quibus conventum est, sancte servaturos. Si qua vero in posterum supervenerit difficultas, Sanctitas Sua et Majestas Caesarea invicem conferent ad rem amice componendam.

Artykuł trzydziesty piąty. Przez tę uroczystą ugodę, prawa, rozporządzenia i wyroki jakimkolwiek sposobem i pod jakąkolwiek postacią w państwie austryackiem i w szczegółowych, z których się składa ziemiach, dotąd wydane, o ile się jej sprzeciwiają, będą uważane za zniesione; sama zaś ta ugoda jako prawo państwa nadal w tychże ziemiach na zawsze trwać będzie. A przeto obie godzące się strony zaręczają, iż tak sami, jak i ich następcy wszystko w ogóle i w szczegółach, o co się ugodzono, święcie zachowywać będą. Jeżeli zaś jaka na potem nastąpi trudność, Jego Świątobliwość i Jego Cesarska Mość wspólnie porozumiewać się będą w chęci przyjaźnego ułożenia tej rzeczy.

Articulus XXXVI. Ratificationum hujus Conventionis traditio fiet intra duorum mensium spatium a die hisce articulis apposita aut citius, si fieri potest.

In quorum fidem praedicti Plenipotentiarii huic Conventioni subscripserunt, illamque suo quisque sigillo obsignaverunt.

Datum Viennae die decima octava Augusti anno reparatae Salutis milesimo octingentesimo quinquagesimo quinto.

Mich. Card. Viale-Prelà m. p. (L. S.)

Joseph. Othmar. de Rauscher m. p. Archiepiscopus Viennensis. (L. S.)

Artyknł trzydziestyszósty. Wymiana ratyfikacyi tej ugody nastąpi w przeciągu dwóch miesiący licząc od dnia pod tymi artykułami pomienionego, lub pierwej jeżeli być może.

Dla wiarygodności niniejszą ugodę wyrzeczeni pełnomocnicy podpisali, i każdy swoją pieczęć przyłożyli.

Dan w Wiédniu dnia ośmnastego sierpnia, roku naprawy zbawienia tysiącznego ośmsetnego pięćdziesiątegopiątego.

Michał kardynał Viale-Prela m. p. (L. S.)

Jozef Othmar de Rauscher m. p. Arcybiskup wiédeński. (L. S.)

Nos visis et perpensis Conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce confirmatosque habere profitemur ac declaramus, verbo Caesareo-Regio pro Nobis atque Successoribus Nostris adpromittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos neque ulla ratione permissuros esse, ut illis contraveniatur. In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro Caesareo-Regio appenso firmari jussimus. Dabantur in Ischl die vigesima tertia mensis Septembris anno Domini millesimo octingentesimo quinquagesimo quinto, Regnorum Nostrorum septimo.

Franciscus Josephus. (L. S.)
Comes a Buol-Schauenstein.
Ad mandatum Sacr. Caes. ac Reg. Apostolicae Majestatis proprium:
Otto Liber Baro a Meysenbug m. p.

My przejźrzawszy i rozważywszy artykuły tej ugody, wszystkie w ogóle i szczegółowo za przyznane i potwierdzone uznajemy i oświadczamy, słowem cesarsko-królewskim, za Nas i następców Naszych przyobiecując, iż wszystko, co się w nich zawiera, wiernie wykonać rozkażemy, i żadnym sposobem nie dozwolimy, aby im naprzeciw postępowano było. Na potwierdzenie czego niniejszy akt ratyfikacyi Naszej własnoręcznie podpisaliśmy, i zawieszeniem pieczęci Naszej cesarsko-królewskiej utwierdzić kazaliśmy. Dano w Ischl dnia dwudziestego trzeciego miesiąca września roku pańskiego tysiącznego ośmsetnego pięćdziesiątego piątego, Rządów Naszych siódmego.

Franciszek Józf. (L. S.)
Hrabia de Buol-Schauenstein.
Z własnego rozkazu J. c. k. ap. Mości
Otto Baron de Meysenburg m. p.

Portugalia.

(Doniesienia bieżące z Portugalii. — Zapobieżenie nadużyciu dekoracyi.)

Lizbona, 9. listopada. Cholera ustaje. Król kazał ogłosić w *Diario do Governo* dyplomy wszystkich nowo wydanych orderów i tytułów, ażeby zapobiedz nadużyciu dekoracyi portugalskiej rozdawanej w Brezylii.

Paropływ „Avon" i „Tagus" przywiozły listy i gazety z Lizbony z dnia 9. b. m. Między pasażerami okrętu „Tagus" znajdują się Sir John Rennie i Jego Excelencya Senor Leon Vicondo Don Fontes, portugalski minister skarbu. Minister ten ma się układać w Londynie i Paryżu względem nowych kolei żelaznych i przyłączenia się Portugalii do spraw mocarstw zachodnich w wojnie przeciw Rosyi. Hrabia Thomar objeżdża prowincye, i miał doznać dobrego przyjęcia w różnych miejscach. — Minister sprawiedliwości objął tymczasem portefeuille skarbu. — Cholera zwolniała w Lizbonie, a okręta płynące na dół Tagu odbywają juz tylko jeden dzień kwarantanę. — Z obcych okrętów wojennych, które stały na Tagu, były tylko angielskie okręta liniowe „St. George" i „Neptune." — Angielski parowiec transportowy „Urgent" mający 1000 ludzi na pokładzie, płynąc osiadł w pobliżu na skale.

Hiszpania.

(Katalonia za pokojem. — Sprawa p. Olozagi łagodzi się.)

Depesza z **Madrytu** z 17. listopada donosi: „Depesze potwierdzają dzisiaj, że w Zaragosie panuje spokój. Powstańce Katalonii zgłaszają się ciągle o amnestyę. Sprawa Olozagi jeszcze nierozstrzygnięta."

— Sprawa pana Olozagi zdaje się zagadzać. Jenerał O'Donnell wyłuszczył na wczorajszej radzie ministrów zaszły wypadek, oświadczając, że wyrzekł tylko zdanie osobiste, które innych ministrów nie obowiązuje do niczego. Niechce on, ażeby w konstytucyi była mowa o królu lub pałacu, i ofiaruje swą dymisyę, jeżliby się jego koledzy z tem nie zgadzali. Espartero oświadczył, że zupełnie podziela zdanie O'Donnella i inni członkowie gabinetu z tem samem się oświadczyli, a komisya uchwaliła nie wspominać o tronie w projekcie do konstytucyi. Spodziewają się także, że pan Olozaga cofnie swą dymisyę.

Francya.

(Poczta paryska: Patrie objaśnia wyrazy w mowie Cesarza. — Wieczorna uczta w ratuszu. — Toast księcia Napoleona. — Dary dla armii. — Medale członkom kongresu internacyonalnego.)

Paryż, 18. listopada. *Patrie* ogłasza w dzisiejszym numerze wieczornym przysłany z ministeryum spraw wewnętrznych artykuł, objaśniający wyrazy Cesarza względem wezwania Europy do powzięcia stanowczej uchwały. Podług dziennika *Patrie* sa wyrazy te tylko „usilnem wezwaniem, dalekiem równie od groźby jak i prośby". — „To usilne wezwanie" (sollicitacion pressante), dodaje dziennik, — „zasadza się jedynie na szczerej troskliwości Cesarza o wielką familię europejską." — Książę Napoleon wyjedzie naprzeciw królowi sardyńskiemu aż do Lugdunu. — Wczoraj wieczór odbył się wielki bankiet, które miasto Paryż wyprawiło na cześć księcia Napoleona i cesarskiej komisyi wystawy. Artyści i fabrykanci, którzy otrzymali wielki medal honorowy, zostali także zaproszeni na ten festyn. Ministrowie, prezydenci senatu i ciała prawodawczego, prefekt policyi, szef magistratury paryskiej i większa część ambasadorów znajdowali się również na tym bankiecie. Festyn zaczął się o godz. 8. w wielkiej sali ratusza. Książę przybył już o godz. 7 Sala bankietu, w której zebrało się do 450 osób, była jak najwspanialej przyozdobiona. Prezydent rady gminnej pił zdrowie księcia, który wzniósł potem następujący toast na cześć miasta Paryża:

„Dziękuję panu prezydentowi rady gminnej wznosząc toast na cześć miasta Paryża. Mogę nazwać się szczęśliwym, że mi poruczono kierunek i organizacyę wystawy świata z roku 1855, i że dopełniłem misyi, którą Cesarz mię zaszczycił. Stosunki, jakie pozawiązywałem z uczestnikami wstawy, z sędziami nagród i komisarzami zagranicznymi, pozostaną na zawsze wyryte w mojem sercu i będzie to najmilsza nagrodą moją, jeżli panowie ci zachowają dla mnie te uczucia, jakie ja żywię dla nich, i jeżli wszyscy uczestnicy wystawy uznają godnym pamięci udział, jaki ja w niej miałem. Miasto Paryż przyjmowało cudzoziemców z szlachetną gościnnością: rządowi Cesarza Napoleona III. trzeba przyznać tę zasługę, że stolicę naszą zrobił godną naszych gości. — Wielka to przyjemność dla mnie i niemały zaszczyt dla komisyi cesarskiej, że nas raczą urzędnicy gminy, którzy z taką gorliwością wypełniają równie wielką jak i trudną misyę, by zaspokoić moralne i materyalne interesa tego wielkiego miasta. Paryżowi należy się znaczna część podziwienia cudzoziemców, którzy zwiedzali wystawy, jak i ta zasługa, że odnoszą z sobą najchlubniejsze przekonanie o potędze i bogactwie Francyi; industrya paryska może być osobliwie dumną z tryumfu, jaki odniosła w spółzawodnictwie ludów. We mnie budzi się zawsze najżywsze wruszenie, gdy się znajduję w ratuszu, w tym wspaniałym, świetnym pałacu mieszczan, tak bogatym w pamiątki. Za pomyślność miasta Parża, serca Francyi i środkowego punkta cywilizowanego świata!“

Po bankiecie była wielka recepcya i koncert w salach ratusza. Książę Napoleon opuścił festyn o godzinie 11.

— Dziennik urzędowy ogłasza znowu listę darów z wystawy dla wdów i sierót armii oryentalnej. Znajduje się pomiędzy niemi tysiąc flaszek likieru przeciw słabości morskiej, przysłanego na wystawę przez plebana Oudie w Mons. — Muzea i wszystkie inne zakłady publiczne pozostaną z rozkazu Cesarza otwarte dla publiczności jak przedtem aż do końca bieżącego miesiąca. — Jak słychać mieli wszyscy członkowie internacyonalnego sądu przysięgłych otrzymać medale honorowe w wartości 550 franków.

Szwajcarya.

(Radykalne wybory w Genewie.)

Z **Szwajcaryi** donoszą pod dniem 15. grudnia: Na wczorajszych wyborach rady stanu w Genewie zostali obrani 6194 głosami przeciw 4550 radykaliści James Fazy, Duchosal, Fontanel, Breittmayer, Bonnet i Piquet. Wybór ten ogłoszono miastu i kantonowi wystrzałami z dział. Z wyjątkiem pobicia się kilku stronników partyi przeciwnej nie był publiczny spokój zaburzony.

Dania.

(Canrobert spodziewany w Kopenhadze.)

Kopenhaga, 15. listopada. Słychać, że ludność tamtejsza przygotowuje świetne przyjęcie dla jenerała Canroberta, którego przybycia oczekują wkrótce; chcą tym sposobem okazać mu sympatyę Danii dla mocarstw zachodnich i gotowość ludu do udziału w wojnie przeciw Rosyi. — Inne doniesienia mówią przeciwnie.

Rosya.

(Odwiedzenie Cesarza armii krymskiej.)

Ruski Inwalid ogłosił następujące szczegóły podróży Cesarza Jego Mości do Krymu:

Dnia 7. b. m. o pół do jedenastej zrana odjechał Cesarz Jego Mość do Krymu, przeprawił się nazajutrz o jedenastej godzinie zrana przez Perekop i ruszył w dalszą podróż do Symferopola, gdzie stanął o pół do dziewiątej wieczór. Tu był przyjmowany Jego ces. Mość przez naczelnego komendanta armii południowej, jenerał-adjutanta księcia Gorczakowa, i odjechał dnia 9. b. m. do Bakczyseraju. Po drodze zlustrował Cesarz niektóre dywizye armii krymskiej, a dnia 10. inspekcyonował wojska, rozstawione na wysuniętych pozycyach północnej strony Sebastopola aż po wzgórza Mackenzie. Namienione lustracye a w szczególności zdrowa i wesoła postawa wojska zaspokoiły zupełnie Cesarza Jego Mości.

Turcya.

(Komisya śledcza w sprawie zaburzenia tunetańskiego.)

Z **Konstantynopola** donoszą dziennikowi *Costitutionnel* z 8. listopada, że w obudwu dniach poprzednich odbywała się wielka rada u Porty i w tureckiem ministeryum wojny, gdyż ambasador francuzki żąda zadośćuczynienia za zniewagę wyrządzoną Francuzom ze strony Tunetów. Mianowano komisyę śledczą złożoną z Turków i Francuzów i postanowiono ukarać przykładnie winowajców. Śledztwo z Tunetami rozpoczęło się już 8. listopada, i mówiono, że morderców wymienili właśni rodacy. Dla ochrony swych zakładów w Konstantynopolu ustawiły władze francuzkie znaczną liczbę straży. Jak tylko winowajcy zostaną ukarani, ma cały korpus tunetański odpłynąć z Konstantynopola.

Azya.

(Powstanie Santalów.)

Z *Londynu*, 15. listopada nadeszły następujące wiadomości o Indyach:

Bombaj, 17. października. Powstanie Santalów przytłumione na jednem, zaraz wybucha na drugiem miejscu. W okolicy Baghulpore jest prawie zupełnie przywrócona spokojność; ale w Beerboom i w okolicy Raneguuge koncentrują nanowo buntownicy siły zbrojne i zamierzają ku południowi. Warunkową amnestyę, którą im ofiarowano, odrzucili. W pobliżu miasta Soorle ma stać 11.000 Santalów, a w ich okopach palisadowych, równie jak w sposobie rozstawiania forpoczt widać niejaką strategię wojskową. W Raneguuge i na innych miejscach panuje wielka niespokojność, dlatego wszędzie żądają posiłków wojskowych, i sądzą, że w przeciągu dziesięciu dni możnaby łatwo z Madras 5000 ludzi sprowadzić. Pewna zaś, że postanowiono wystąpić z całą siłą, i dowodzą tego raporta telegraficzne z Kalkuty z dnia 15. października: Wojsko spaliło 30 włości Santalów. Czynimy przygotowanie do stanowczego ciosu przeciwko buntownikom. — Ta sama depesza wspomina także po pierwszy raz o zaburzeniach pokoju w Arakan, dokąd odeszło wojsko dla zapobieżenia rozbojom szczepów Dakoits.

Z teatru wojny.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Raport jenerała Paget z 27. paźdz. — Działania armii tureckiej w Azyi. — Doniesienie z Oceanu.)

Gazeta Londyńska zawiera przy raporcie jenerała Simpson z 27. paźdz. następujące sprawozdanie jenerała Paget: Mam zaszczyt donieść Panu, że wojska pod wodzą jenerała d'Allonville opuściły Eupatoryę w poniedziałek t. j. 22. b. m. zrana. Posuwały się naprzód w dwóch oddziałach; pierwszy wziął kierunek swój ku północy i obchodząc wschodnią stronę jeziora Susik Guiloie zajął wieś Karagurt, drugi tymczasem osiągnął przesmykiem między wyżwzmiankowanem jeziorem a wybrzeżami morskiemi miasteczko Sak. Brygada lekkiej jazdy i jedna kompania konnej artyleryi tworzyły pod memi rozkazami część oddziału pierwszego, który sam jenerał d'Allonville prowadził. Wyszliśmy z brzaskiem dnia z Eupatoryi a stanęli w Karagurt (18 mil) o godzinie 4 po południu. Noc przepędziliśmy w biwuakach w Karagurt, a spaliliśmy je odchodząc. Trzy mile za wsią napotkaliśmy oddział jazdy rosyjskiej o sile przynajmniej 20 szwadronów; ale do utarczki nie przyszło; po kilku strzałach jazdy francuskiej nieprzyjaciel cofnął się pośpiesznie. Dnia 23. zrana posuwaliśmy się dalej i przeszedłszy tuż obok wsi Temesz, napotkaliśmy znowu oddział jazdy rosyjskiej daleko jednak silniejszy niż wczoraj, wzmocniony przytem dość silną artyleryą, i o ile się domyślam, kilkoma batalionami piechoty. Lecz i teraz ustąpił nieprzyjaciel i to w dość znaczną odległość, my zaś postępowali nie ustając ku wsi Tużla. Tu na małym obok samej wsi wznoszącym się pagórku zatrzymał się jenerał d'Allonville i ustawiwszy wojsko w szyk bojowy podał nieprzyjacielowi pole do bitwy, podczas gdy artylerya nasza pod wodzą kapitana Thomas kilka celnych strzałów na nieprzyjaciela wymierzyła. Odpowiadał wprawdzie na nie, ale bezowocnie. Dwie godzin prawie bawiliśmy na tem miejscu, w końcu widząc, że nieprzyjaciel ustępuje i o walce nie myśli, połączyliśmy się za wolą jenerała d'Allonville z drugim naszym oddziałem pod wodzą Muszyra Achmeta Baszy pod miasteczkiem Sak, gdzieśmy noc przypędzili, później zaś tak miasto jakoteż i znaczne rosyjskie kwatery zniszczyli. Dnia 24. (wczoraj) rozpoczęliśmy nakoniec marsz odwrotny do Eupatoryi. W pierwszym dniu pochodu szła jazda francuska przodem angielska zaś tworzyła straż tylną, a Turcy szli przy lewem skrzydle. Drugiego dnia szła przodem jazda angielska pod zasłoną francuską a Turcy pozostawali przy lewem skrzydle. Z wielką przyjemnościąośmielam się donieść, że jazda nasza i jej lekkość w obrotach zjednała kilkakrotnie dla siebie pochwały jenerała d'Allonville, równie jak i dzielność konnej naszej artyleryi. Może będzie mi dozwolonem złożyć tu jenerałowi d'Allonville podziękowanie za przychylną życzliwość okazaną dla armii angielskiej w polu i po wylądowaniu w Eupatoryi. Ośmielam się także załączyć listę strat naszych poniesionych z braku wody, który nam się wszędzie uczuć dawał. (W korpusie przy pociągach padło 2 konie i 3 osły). Kapitan Hamilton prosił mię przytem zawiadomić pana, że przy pochodzie tym współdziałały także brygantyna francuska Alouette tudzież okręt Jej Mości Królowej „Diamond.“ Ponieważ jednak do podobnych działań okręt ten niebył przysposobiony, musiał kapitan Hamilton przenieść się z swemi ludźmi i działami na pokład paropływu przewozowego „Onejda“, zkąd kilka strzałów na pikiety nierzyjacielskie wymierzył. Mam zaszczyt i t. d.

Georg Paget, jenerał brygady.

— Według wiadomości z Warny, dnia 7. listopada, składa się wojsko Omera Baszy z 35.000 ludzi. Z tej liczby znajduje się w Suchum-Kale, Redut-Kale i w Batum 15.000, reszta 20.000 ludzi stanowi armię czynną, z którą Serdar ruszył na Ingur. Będzie mógł przeprawić się przez tę rzekę bez doznania wielkiego oporu, gdyż stojący pod Karsem naczelny jenerał rosyjski wydał rozkaz, azeby zbrojnie siły nad Ingurem i w Kutais w przypadku posunięcia się Turków, cofnęły się na gościniec ku Tyflisowi. Obiegała pogłoska, że Omer Basza zwróci się z Kutais do Karsu. Lecz możemy zapewnić, że ten zamiar nie istnieje; Serdar ruszy wprost, na Tyflis. Przejście przez Ingur podobno mu się powiedzie (już się mu powiodło), ale trudniejsza będzie przeprawa przez górskie wąwozy w Mingrelii, do czego będzie potrzebować najmniej 45.000 ludzi. Od Kutais jest do Tyflisu właśnie tak daleko jak od Karsu; jenerał Murawiew postarał się o to, że rosyjski punkt centralny w Zakaukazie jest zupełnie zasłonięty od ataku górali czerkieskich i na przypadek dywersyi od wybrzeża morskiego. Jenerał-leitnant książę Bebutow,

zwycięzca pod Achalczykiem i Gumri, ruszył do Georgii w 30.000 ludzi.

Do Londynu nadeszła z Hongkong wiadomość, że angielski parowiec „Barraconta" zabrał na wodach Ochocka bremeński bryg „Greta," na którym się znajdowało 280 majtków rosyjskich, należących do okrętu „Diana" tudzież do innego rozbitego okrętu rosyjskiego. Sądzono, że flota rosyjska znajduje się w północnej stronie rzeki Amur.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 20. listopada. Sir Charles Napier wybrany został członkiem Parlamantu za Southwark. — Rząd ogłasza w dziennikach, że przy explozyi parku artyleryi „du Moulin" Anglicy mieli 22 zabitych między tymi jeden oficer, 119 rannych między tymi trzech oficerów, a 4 żołnierzy potąd nieodszukanych. — Dziennik *Globe* zapewnia, że jenerał Simpson w tych dniach oczekiwany jest w Anglii.

Rzym, 16. listopada. W Benevent powstał rozruch o podatek konsumcyjny. Lud wymusił uwolnienie trzech aresztowanych wichrzycieli. Dla uśmierzenia rozruchu wysłano ztąd 200 strzelców.

Konstantynopol, 15. listopada. Zwycięztwo Omer Baszy niedaleko Sachum-Kale potwierdza się, stratę Rosyan podają na 400 ludzi. Admirał Bruat zawinął z eskadrą francuską do Beykos; turecko-angielska kawalerya odpłynęła do Kerczu. Słychać, że Rosyanie zniszczyli jedną wieś kurdyjską i wytępili wszystkich mieszkańców, powód tego niewiadomy, Kurdy pustoszą wszystkie wsie i przesiołki ormiańskie w południowo-wschodniej stronie, mianowicie w Musz dopuszczali się także strasznych zdrożności.

Petersburg, 19. listopada. Jego Mość Cesarz przybył dziś w nocy w najlepszem zdrowiu do stolicy. Przed odjazdem z Krymu rozkazał Cesarz, ażeby niestawiono żadnych przeszkód wywozowi zboża Gopcewicha.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 23go listopada. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: korzec żyta 25r.5kr.; owsa 12r.; hreczki 19r. 45kr.; kartofli 11r.45k.; — cetnar siana 2r.$32\frac{1}{4}$kr.; okłotów 2r. $2\frac{1}{2}$k.; — sąg drzewa bukowego 41r.15k., sosnowego 37r.30kr.; — funt masła 1r. wal. wiéd. — Pszenicy, jęczmienia, prosa i grochu nie było na targu.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 16. listopada. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne zboża i innych foraliów, jakie były w pierwszej połowie b. m. na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie: korzec pszenicy 14r 24k.—14r.54k.—12r.84k.—12r.24k. — 15r.24k.; żyta 11r.31k.—10r.36k.—9r.36k.—10r.—12r. 12k.; jęczmienia 8r.10k.—6r.24k.—6r.24k.—0—8r.12k.; owsa 3r.12k. —5r.24k.—4r.—4r.6k.—5r.6k.; kukurudzy 0—0—9r.12k.—0—13r. 30k.; hreczki 0—12r.12k.—0—0—10r.; kartofli 0—0—0—3r.36k. 4r. Cetnar siana 0—3r.15k.—40k.—0—1r.; wełny w Dynowie 60r. Sąg drzewa twardego 4r.30k.—6r.—6r.—8r.—7r., miękkiego 3r. 24k.—5r.—4r.30k.—6r.—6r. Funt mięsa wołowego 6k.—$5\frac{2}{5}$k.—$8\frac{1}{4}$k.—6k.—6k.Garniec okowity 3r.12k.—1r.—2r.15k,—2r.32k.—2r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 23. listopada.

		gotówką		towarem	
		złr	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	13	5	17
Dukat cesarski	„ „	5	19	5	23
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	3	9	7
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$43\frac{1}{2}$	1	$44\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	40	1	42
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	13	1	15
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	bez kuponów	88	20	89	—
Galicyjskie Obligacye indem.	bez kuponów	69	—	69	40
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	20	78	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 23. listopada 1855.

		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	„ „	88	30
„ dawał „ „ za 100	„ „	88	—
„ żadał „ „ za 100	„ „	—	—

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 23 listopada.

Obligacye długu państwa 5% $73\frac{7}{8}$; $4\frac{1}{2}$% $64\frac{3}{8}$; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —: z. r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 923. Akcye kolei półn. 2025. Glognickiej kolei żelaznej. —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 522. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. towarzystwa eskomptowego a 500 złr. —. złr.

Amsterdam l. 2. m. 93. Augsburg 113. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $111\frac{7}{8}$ 2. m. Hamburg $82\frac{5}{8}$ 2. m. Liwurno —. l. 2. m. Londyn 11—1. l. l. m. Medyolan $112\frac{1}{2}$. l. Marsylia 131. Paryż $131\frac{1}{8}$. Bukareszt 242. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 $96\frac{5}{8}$. Pożyczka narodowa $77\frac{3}{8}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $335\frac{1}{4}$ fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. listopada.

Hr. Skarbek Alf., z Magdalówki. — Hrabina Rey, z Widelki. — Hrabina Cetner Eliz., z Podkamienia. — Hrabina Fredro Kord., z Pankowa. — PP. Gaus, c. k. jenerał-major, ze Stryja. — Bogdanowicz Józef, z Rykliniec. — Pierzchała Ign., z Uszkowiec. — Krzyżanowski Feliks, ze Stupnik — Wiktor Jan, z Zarzyna. — Reizner Feliks, z Laszek. — Sochocki Ant., z Choronowa. — Strzelecki Eug., z Wyrowa — Jabłonowska Marya, z Załuży.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. listopada.

Hr. Gołuchowski Art., do Krakowa. — Hr. Borkowski Stan., do Polski. — Hr. Komorowski Edw., do Krakowa. — Hr. Dieduszycki Zyg., do Medowy. — Br. Jasika, c. k. pułkownik, do Gajów. — PP. Malczewski Jul., do Skwarzawy. — Kielanowski Tytus, do Wielkiego. — Chwalibóg Jan, do Lipowiec. — Golejewski Antoni, do Wojnicza. — Lityński Wen., do Litwinowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	327.16	— 6.6°	93 4	połud.-zach. sł.	mgła
2 god. pop.	326.47	— 1.0°	53 3	wschodni „	pogoda
10 god. wie.	326.93	— 3 7°	88 0	południowy „	„

T E A T R.

Dziś: Na korzyść p. Cäsar *Frank*: Przedst. niem.: „**Dummer Teufel und böses Weib.**"

W poniedziałek dnia 26. listopada 1855 (w Abonamencie Nr. 5.) „**R u y - B l a s.**"
Dramat w 5ciu porach z francuskiego.

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 26. listopada: Wydzierżawienie browaru winnickiego we Lwowie.

Dnia 27go listopada: Licytacya młyna parowego nr. 88 w Przemyślu. — Licytacya na dostawę materyału do budowy gościńca w Kopyczyńcach. — Wydzierżawienie młynów kameralnych w Stanisławowie.

Dnia 28. listopada: Sprzedaż dwóch sztuk 5-procentowych obligacyi indemnizacyjnych we Lwowie. — Licytacya na zrestaurowanie wieży kościoła św. Jędrzeja we Lwowie.

Dnia 29. listopada. Licytacya na zrestaurowanie gr. kat. plebanii Humienieckiej we Lwowie. — Licytacya 3/4 części sklepu pod nr. 34 w Brodach.

Dnia 30. listopada: Licytacya na dostawę rzeczy eraryalnych do c. k. kameralnych administracyi powiatowych we Lwowie. — Licytacya na dostawę pakłaku do c. k. namiestnictwa we Lwowie.

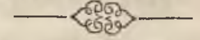
K R O N I K A.

Zapowiedziane ogólne zgromadzenie Towarzystwa ku wykształceniu muzyki w Galicyi odbędzie się w niedzielę dnia 25. b. m o 12tej godzinie w południe w sali ratuszowej. Dyrekcya wzywa usilnie członków towarzystwa, żeby się w komplecie na tem zgromadzeniu znajdowali. — Tego samego dnia o godzinie 10tej wykona towarzystwo w kościele jezuickim na obchód uroczystości św. Cecylii mszę Haydena w D. mol.

— W c. k. wojskowości mają zajść co do pobieranego żołdu żołnierzy niejakie zmiany, mianowicie zamyślają dawać odtąd żołnierzom za odpowiednią ujmą żołdu zupełne wyżywienie. Zakupywaniem żywności zajmywałyby się pojedyncze kompanie.

— Zwierzchności miejscowe w Siedmiogrodzie otrzymały temi czasy ponowione zlecenie, ażeby starannie czuwały nad niezasiedlonemi jeszcze stale cyganami, tudzież ażeby dla zapobieżenia ustawicznemu wałęsaniu się zniewalały ich do uprawy roli i siedlisk stałych.

— Znany chemik Struckmann przekonał się za pomocą licznych rozbiorów chemicznych, że wieczorne mleko krowie zawiera w sobie największą ilość części maślanych. Mleko z rannych podojów daje 2.17 procentu, z podojów południowych 2.60 procentu, z wieczornych zaś 5.42 procentu części maślanych. Słuszny zatem wniosek ztąd, że im krótszy czas pozostaje mleko w wymieniu krowy, tem więcej zawiera w sobie tłustości.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 47. Dodatku tygodniowego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.